

Wiadomości krajowe.

O k ó l n i k i

C. K. Rządu krajowego.

Względem sta wychodowego od Węgierskiego tytoniu w liściu, od Węgierskiej mąki tabakowej, i takowychże omiecien czyli prochu.

Na mocy Dekretu wysokości Kamery nadwornej, na dniu 21. Lipca r. b. do liczby 26606 zapadłego, zniża się sta wychodowe od Węgierskiego tytoniu w liściu, od Węgierskiej mąki tabakowej i od takichże omiecien, na jeden ZR., zaś od skręcanego i krajowego tytoniu Węgierskiego, na dwadzieścia dwa i pół krajowara w monnaie konwencyyné od cetera sporco.

Dzielnosc téy nowéy ustawy cłowéy weźmie swój początek od dnia 1. Września r. b.

We Lwowie d. 7. Sierpnia 1824.

(Podpisy.)

Względem utworzenia Kass kredytowych w Wenecyi i Medyolanie.

Stosownie do §. 2. Okólnika z dnia 13go Maja r. b. Nro. 4137 którym przepisy względem ułatwienia pobierania prowizyi od obligacyi Stanu obwieszczone zostały, podaje się teraz w skutku dekretu Kamery nadwornej z dnia 11. Sierpnia r. b. do publiczney wiadomości, że także w Wenecyi i Medyolanie ustanowienie Kass kredytowych nakazanem zostało, z których pierwsza z dniem 1. Sierpnia r. b. działac zaczęła, druga zaś z dniem 1. Września r. b. swoją działalność rozpocząć ma.

W następności więc tego ustanowienia, można i w tych Kassach kredytowych, od rozpoczęcia ich działalności zaczawszy, pobierać prowizyie od obligacyi w wspomnianym Okólniku wymienionych, z zachowaniem przepisów tamże obwieszczonych.

We Lwowie dnia 21. Sierpnia 1824.

(Podpisy.)

Uwiedomienie

Przy rozdawaniu premiiw dnia 24. Czerwca r. b. na jarmarku w Mościskach przedsię-

wziętem celem podzwignienia chowu koni, otrzymaly nagrody następujące osoby: 1) Premia po 20 Cz. Zł. w złocie za przychów naysiękniejszych źrebiców po stadnikach skarbowych: Antoni Spiss poddany z Rehbergu, Stanisław Błonski poddany z Radymna, i Antoni Mroczkowski Ekonom z Wielkich Ooz; 2) Premia po 6 Cz. Zł. w złocie za przychów naysiękniejszych kłaczek po stadnikach skarbowych poddani: Szczepan Łucyk z Malnowa, Antoni Barth z Muzelowicz, Jan Pfeifer z Hartfeldu, tudzież Krystyna Porcha wdowa z Szumlaw, Jędrzy Rozimierz Stronski z Bruchnala, i Bazyli Artamowski z Matnowa; 3) nagrody po 12 ZR. w M. K. za przychów naysiękniejszych byków, poddani: Matew Buchay z Woli Gnoynickiey, Alexy Pysyk z Lubienca i Szymon Kozminski z Woli Gnoynickiey; nakoniec 4) nagrody po 8 ZR. M. K. za przychów naysiękniejszych krów: Piotr Chudaczko z Czysek, Maryanna Waschewiczowa z Mościsk, Luczka Granik z Podgoca, Miłotał Panula z Mościsk, Michał Rozak z Malnowki i Krzysztof Ganger z Rehbergu.

— Z Wiednia d. 27. Sierpnia. —

C. K. Kanclerz Domo, Dworu i Stanu, Xiążę Metternich, przybył dziś z południa do tey Stolicy z Persenbeurg, dokąd odst się był z Ła z Monarchą.

Goniec Tyrolski i Vorarlberski donosi z Trydentu pod d. 20. Sierpnia: „Zostaliśmy tu ciągle, jak parowych kąpielach. Upały dotąd nie niezwolniały, już od dwóch miesięcy, nie krzepi zwalniały ziemi deszcz padający; mayz czyli żyto Indyjskie przepała się a tołt winagrona nabierające inż kathy, będą przedziwne. Posucha ta rozciąga się na cały kraj Wenecki i jest przyczyną, że Indyjskie żyto droższe od pszenicy, a na targu zbożowym w Desenzano d. 17. b. m. podskoczyło ze 16 lirów Medyolańskich na 22. i 23. Lecz wiele się do tego przyczynia ubieganie się o to zboże liczniey jak zwyoczynie gorali, którzy nawięcey przez posuchę cierpią.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północny.

Dotychczasowa kraina Michigan, (6975 mil kw.) ostatnia na północy Stanów Zjednoczonych, nad jeziorami Erie i Huron, wzniesiona została na Prowincyję tychże Stanów, i tym sposobem jest teraz 25 Zjednoczonych Stanów w Ameryce północnej.

Mieszkańcy Bostonu prosili Jenerała Lafayette, aby w témże mieście wysiadł na ląd. Jenerał odpowiedział, iż chociaż musi wyładować w pierwszym porcie, do którego się dostanie, iednakowoż, ile można iak najszybciej uda się do Bostonu.

Portugalia.

Gazeta Dworska w Lizbonie z d. 28. Lipca, umieściła artykuł, którym wieści, przez Francuzkie i Angielskie dzienniki rozsiane obliakiem przybyciu wojsk Hannowerskich do Portugalii, ogłasza n rozczyście i urzędowanie bezzasadnemi. Przy tém zwraca uwagę czytelnika, iak potrzebna jest pomoc rozumu i ostrożność, gdy czytamy wiadomości nieurzędowe osobliwie w tym czasie, kiedy tyle przeciwnych namiętności i widoków, złość, próżniactwo, lichwiarstwo i chciwość wszelkiego rodzaju, razem się pomieszały i z niezmordowaną gorliwością, wymyślają nowiny, którymiby białymicy i niepokoiły publiczność.

Ameryka Hiszpańska.

W Londynie odebrano d. 14. Sierpnia, pierwszy Numer nowego dziennika, wychodzącego po Hiszpańsku i Angielsku w Bogocie pod napisem: »*El Constitucional*«. Głównym Redaktorem tegoż jest syn owego Jenerała Mirandy, który w pierwszych latach Rewolucyi grał rolę we Francyi. Najwięcej uwagi zasługującym jest w tym numerze: rozbiór projektu do prawa zamierzającego przeniesienie siedziby Rządu Kolumbijskiego z Bogoty do innego miasta. Strona rewolucyjna podaje za powód do tej odmiany, zawiele wpływu Duchowienstwa, iaki wywiiera w Bogocie. Inni patrioci zbiisją to zdanie odpowiadając na to, że Duchowienstwo jest zarowno władne i w nowych częściach Rzeczpospolitey, a naglą zmianę głównego siedziska Rządu, poczytanobywały Europie za oznakę tchorzostwa i słabości, coby tylko na zupełną pogardę Rzeczpospolitey wystawić mogło.

Nowy zaciąg, uchwalony od Kongressu Kolumbijskiego na d. 6. Maia, podzielony jest następującym sposobem pomiędzy wszystkie 10 Departamentów: Oronoco 3500, Venezuela 8600, Zulia 3242, Boyaca 8880, Condinamara 7420, Cama 3860, Magdalena 4786, Panama 1600, Quito 9200, Guayaquil 1800, ogółem 50,000 ludzi, które oprócz wojska teraz służbę czyniącego, w razie potrzeby, wyruszyły w pole maia.

Kapitan okrętu Amerykańskiego: Orzeł, który w 14 dniach z la Guayry w Baltimore stanął, opowiadał: że na drodze od stowiska Kadyxkiego, spotkał d. 5. Maia bryga Serdyńskiego: Temistokles, płynącego z Hawanny do Gibraltaru i Genui. — Uważał za nim pływający pakiet papierów, który kazał za pomocą czołna z wody wydobyć. Papiery te wznieciły w nim podeyrzenie; kazał przeto zatrzymać bryga natychmiast, i po pilnem przeglądnięciu depesz z Hawanny do Rządu Hiszpańskiego przeznaczonych, znalazł urzędowy list Jenerała Morales i drugi tegoż pisany do siostry w Hiszpanii. Listy owe zawierały dokładny plan wyprawy przeznaczoney z Hawanny i Kadyxu do jednego z Paustw Ameryki południowej, dalecy oznaczenie miejsc najstarszych, a naydogodniejszych do lądowania, tudzież oznaczenie osób, którym Rząd Hiszpański zaufał i z temi porozumiewać się może. Gazeta Baltimorska dodaje, że tylko nie śmie udzielić czegoś więcej, do tych tak ważnych wiadomości.

Hiszpania.

Z Madrytu d. 11. Sierpnia. — Hok dział i odgłos dzwonów zwiastował mieszkańcom powrót Królestwa wód Sacedońskich. Wielka część ludności wyszła na przeciw nim, aż do Venta del Espiritu S. Daleko od miasta przyymowali Królestwa Ichmó: Infanci na koniach, a Infantki iechali za nimi w powozach. Piętnaście batalionów, Francuzkiego i Hiszpańskiego wojska, tworzyło ulice a Królestwo Ichmó z rodziną swoją poruszeni byli temi oznakami publiczney radości. Podług Gwiazdy Król odiechał inż do St. Ildefonso. P. Talara miał postuchanie z pożeganiem; Jen. Tournas, mianowany Jeneralnym Dowodcą piechoty; Żembrano iazdy gwardyi Królewskiej a Xigę Infanta do Jeneralnym Kapitanem.

Gazeta Madrycka donosi, że Król przez wzgląd, na różne przełożenia, względem smutnego stanu instytucyj naukowych, z powodu nadużyć, zaszytych w czasie rewolucyjnego Rządu, w wydziale publicznego oświecenia,

z powodu zasad bank Profesorów, którzy przychyleniem się swojemu do systemu nowosci, u-
stalonego zaprowadzać rewolucjonistów naybar-
dziej celowali, wydał Dekret, aby w Akademiiach
i publicznych instytucjach, dawne zasady zdrowey
nauki i Religii, przywrócone były. Nauczyciele i
inne osoby do Uniwersytetów należące, podle-
gają małą Juntom puryfikacyjnym (czyszczącym),
w tym samym sposobie, jak urzędnicy przy wszyst-
kich gałęziach Administracyi.

Dziennik Paryzki umieścił następują-
cy wyciąg listu prywatnego z Madrytu z d.
5. Sierpnia: Plan urządzenia gwardyi Królew-
skiej, przełożony przez Xięcia Infantado,
nie będzie uskuteczniiony; plan ten podobny
był prawie do planu urządzenia gwardyi Fran-
cuzkiej; atoli nasz Rząd, chce mieć wszystko
na tej stopie, jak było przed 20. Marca 1820.
Gwardya przeto Królewska składać się będzie
tylko z gwardyi przyboczney, Królewskich ka-
rabinierów, i trzech pułków piechoty, między
którymi jest jeden Wallouski i kompania he-
lwardzistów dla wewnętrzney służby pałacu.
Podług planu odrzuconego składać się miała z
wojska wszelkiej broni. Tymczasem Xięcię
Infantado jest ciągle upoważniony gwardyją
czekać; przydano mu atoli czterech Jenera-
łów, składających Juntę pod jego przewodnic-
twem.

W Gwiazdzie z d. 20. Sierpnia czyta-
my co następuje:

„Wiele gazet pisze dziś o powstaniu w
górach Sierra de Ronda i w Estremadurze.
Możemy upewnić czytelników, że z całej
rzeczy, tyle tylko jest prawdy, iż 3. Sierp-
nia ukazało się kilku Hiszpańskich Konstytu-
cyjonistów przed Taryfą. Mieli oni umowy
w tej twierdzy tylko od 30 czyli 60 ludzi
strzeżony, a tak oddano im Taryfę. Pierwsza
ich czynność była, ogłosić Konstytucyją. O
tymże czasie Jenerał O'Donnel odkrył spiszek
w obozie S. Rocha, i winowayców Sądowi
wojskowemu wydał. Sami gór w Sierra
de Ronda mieszkańcy, utłumili te poruszenie.
D. 4. pokuszono się uderzyć na Estapone.
Jenerał La Tour-Froisac, wysłał dwa od-
działy wojska w miejsce, gdzie te rozruchy wy-
buchły przez 200 a naywięcej 300 ludzi zbie-
gowiska rządzone. Jenerał nie ma naymniej-
szej obawy o skutki tych wypadków.

Obocznicy Królewscy w Saragossie,
aprzeciwiłi się byli także rozkazowi Jenera-
nego Kapitana Hrab. d'Espange, aby broni
tylko w służbie używali. Zstęga musiała wy-
ciągnąć dla rozbrojenia ich przemocą. Wielu

z ochotników uwięziono. Nayniespokojniejszy
wymazani być mają z listy ochotników.

Dnia 24. Lipca Wice-Admirał Francuzki
Duperré, który banderę swoją na pokładzie
Trydentu zatknął, ukazał się ze 4 fregatami
przed portem Kadyxu i blisko pod Rota za-
rzucił kotwicę. Nazastrz Kontr-Admirał des
Rotours, stanął na okręcie Anti Petri z
swoim oddziałem pod rozkazy Wice-Admirała
Duperré. D. 26. rano wysłał eskadra ewo-
lucyjna pod żagle. Oprócz okrętów Trydent
i Santi Petri ma ona jeszcze fregaty: Am-
fitrytę, Amazonkę, Westalkę, Wenus,
Armidę, Nymfę, Hermionę, Temis, Ia-
nonę, bryg Zebra i galioty Pauvrette i
Dauphinoise.

Wielka Brytania i Irlandya.

Król przyjmował w Windsor d. 13.
Sierpnia Lorda Beresford na prywatném po-
stuchaniu po powrocie z Lizbony. D. 14.
zjechał do Londynu, przyjeżdżał Radzie ga-
binetowej, a w kilku godzin powrócił do
Windsor.

P. Canning kazał wszystkim na Dworze
Londyńskim zawierzytelnionym Posłom Mocarstw
zagranicznych oznaymić: że oblężenie Algieru
ustalo.

Jenerslay Konzul Portugalski w Londy-
nie P. Sampaya podał następujące uwiadom-
ienie do Gazet tanceznych: »Gdy dowiaduję
się, że wkrótce ma na giełdzie wytoczyć się
pażyczka Brazylijska, obowiązany jestem Pu-
bliczność zwrócić na wyrok Króla Jmci Portu-
galskiego z d. 10. Marca r. b., że JK Mość nie
uzna nigdy żadnego układu zawartego z kimkol-
wiek przez Rząd Brazylijski, i żadnego prze-
zeń wydanego rozporządzenia, ani się obowią-
zanym pocznawa, takowych dopełnić.

Ze 28 Członków Kommissyi wybra-
ney przez Parlament, do rozpoznania spraw
Irlandzkich, 22 miało się (wedle dzienników
Londyńskich) do protokołu oświadczyć, że ie-
dynym środkiem przywrócenia w Irlandyji
spokojności, jest nadanie Katolikóm równych
praw z Protestantami. Zdanie to podane był
na Parlamentowi na naypierwszem posiedzeniu.

Gazeta Dworska zawiera Rozkaz dal-
szego odroczenia Parlamentu z d. 24. Sierpnia
na 4. Listopada.

Porannik Londyński zapewnia, że
wyprawa dwóch okrętów przewozowych, z po-
trzebami wojennymi do Cap Coast Castle,

osobiona została, i że Rząd iak słycał, chce się zrzec tej osady.

Goniec Londyński oświadcza, że twierdzenie, iakoby uzbraiania dwóch okrętów przewozowych, mających positki zawieść do Cape-Coast, wstrzymane zostało, iest bezzasadnem.

Wyszło Zdanie sprawy o Instytucyach Afrykańskich na r. 1824, przedstawiające obraz ciągłego trwania handlu murzynami, daleko okropniejsze, od dawniejszych.

Gazeta Globe i Traveller z d. 10. Sierpnia, namienia o wieści, iakoby pożyczka Grecka na wiczym się skończyła, i takową dla tego poczytanie za podobną do prawdy, ponieważ zadatek do Zante wysłany, Rządowi Grec kiemu nie został wyliczony. Mówią, że każdy do tej pożyczki uależący, ma część swoją s potrąconem 4 do 5 procento za koszt, mieć powróconę; w którym przypadku zyskaliby ci, co akoyie podług tersedniejszego obiegu zakupili. Gazeta pomieniona przydaie, że takolicozność nie tak z nieufania w pomysłność sprawy Greekiej, iak raocy z niezgody między podpisany mi na pożyczkę, wynika.

Francyja.

D. 17. Sierpnia dawał Król prywatne posłuchanie przybytemu z Londynu do Paryża: P. Zes-Bermaduz, Ministrowi Spraw Zewnętrznych Hiszpanii.

Xiążę Bordeaux i jego siostra nie towarzyszyły Królowi do Paryża; aż do dnia 8. Października zabawią w St. Cloud. Madame Xiążna Kalabrii, matka Xiążny Ber ny, powiła syna, przez co Xiążę Bordeaux ma teraz wnia młodszego od siebie o osztery lata.

Podług Gwiazdy Posel Francuzki na Dworze Madryckim, P. Talaru, spodziewany był w Paryżu za pozwoleniem na czas przed końcem z. m.

W związku z postanowieniem, przywracającym ustawy z d. 1. Marca 1820 i 26. Lipca 1821 wydał Król drugie w d. 16. Sierpnia r. b. osnowy istotney, iak następuje: Pod dozorem Ministra Spraw Wewnętrznych i pod kierunkiem Dyrektora Policyi Paryżkiej będzie w Paryżu Kommissya trudniąca się przeglądan iem wszystkich pism i Dzienników peryodycznych. Kommissya ta składać się będzie z 6 członków, których Minister Spraw Wewnętrznych mianować będzie. Każdy artykuł pierwem wydrukowanym zostanie, powinien być za-

opatrzony w myśl prawa z d. 3r. Marca 1820 roku, podpisem Sekretarza rzezonéy Kommissyi, na dowód, że przechodził przez rozpoznanie cenzury i iey zezwolenie uzyskał. W Departamentach zostawia się Prefektom wolność wyznaczenia 1 lub 2 cenzorów do przeglą dania Dzienników i pism peryodycznych.

Rząd wydał rozporządzenie względem pomocy wdów i sierot po urzędnikach Sądowych. Iaknem rozporządzeniem, ponieważ izby dla braku czasu nie mogły się naradzić nad odmianami w ustawach ołowych, przepisy uprzednie, względem wełny zgraniczney i t. d. zostały nadal obowiązującymi.

Podług nowego rozporządzenia oznaczony jest następującym sposobem osada na wojennych okrętach Francuzkich: Okręt o 126 działach będzie miał 722 ludzie w pokoju, a 1070 podczas wojny; fregata o 60 działach: 392 w czasie pokoju, a 504 w wojnie; gabarra o 200 bezkach ładunku, tak w pokoju, iak na wojnie liczyć ma 43. osób osady.

Rozporządzenie Królewskie z d. 20. Sierpnia nakazuje utworzenie Kommissyi przeglądawczej, npoważnionéy do zbierania uchwał, wyroków i innych przed Restauracyą wydanych postanowień i do układania podług porządku materyi projektów do rozporządzeń, przez co owe wyroki, których utrzymanie potrzebnem nie uznaj, wyraźnie i ostatecznie uchylone zostaną.

Gazeta Codzienna mówi, że projekt mianowania nowych Parów zaniechany. Gwiżdza na to: aby mógł być zaniechany, potrzeba, aby wprzód istniał.

Z ośliczności zwyczajnego udzielenia łaski i darowania kar w dzień Śgo: Ludwika, wydarzyło się, że nieiaki Lasanté, pozbawiony był przez 27 lat wolności za to, że na Rzeczpospolitę, w skutek iakiejs kłótni publicznie wystawiony, »Niech żyje Król« zawołał.

Brewe Papieżie, przybite publicznie w Lugdunie potwierdza rozporządzenie zmarłego Papieża, mocą którego Kardynał Fesch Arcybiskup Lugduński (Woy Napoleona), zdługi czas w dycezyi swojej nieobecny, zarządzenie miał sobie wykonywanie jurysdykcyi duchownéy. Zarząd dycezyi poruczony iest wraz Biskupowi z Limoges.

Znany Jenerał Hiszpański Palafox przybył do Bayonny celem udania się do Kapiel.

Dziennik rozpraw, Konstytucyjowa i Goniec Francuzki z d. 17. Sierp.

nia noszą już szlady cenzury dniem przody zaprowadzoné; kilka przedziatków osobliwie u Konstytucjonistów i u Dziennika Rozpraw jest próżnych. Gwiazda z d. 17. z wieczor, tak się wyraża względem przywrócenia Cenzury: »Cenzura znown zaprowadzona, mająca teraz tyle wpływu wywierania redakcyi większey części Gazet, nie zmieni bynajmniej redakcyi Gwiazdy. Redaktorowie iey byli ioz oddawna sami dla siebie takową cenzurą, przetoż się iey nie obawiają. Gdy nigdy o przemiłującą pomysłność, częstostokroć ze zgorzenia pochodzącą i zgorzenie dającą, nie szli w zapasy, przeto gazet ich zostanie, czem była, mianowicie: wszystkie fakta i zdarzenia mogące publiczność obchdzić, umieszać będzie, przestając wszakże na samém wystawieniu rzeczy, nie przeistaczając ich, ani ich napajając isdem złośliwego wykładania. Ponieważ okoliczności nadadzą teraz Gwiazdzie koniecznie nowy stopień ważności, iey przeto Redaktorowie użyją wszelkiego usiłowania, aby tak we względnie rozmaitego artykułów, iak przedbiego udziałem nowości, stać się godnymi swoich czytelników. Także i Gazeta Codzienna i Dziennik Paryzki zdają się z cierpliwością poddawać pod władztwo cenzury, a Dziennik Paryzki narzeka wyraźnie, że namiętność Dzienników obu opozycyi spowodziła tę surowość na Dzienniki.

W Dijon na d. 5. Sierpnia po dwóch bezowocnych skrutyniach obrany został Deputowanym, Hrabia Felix de Courtivron, starszy syn Burmistrza 111 głosami przeciwko Baronowi Monecan de Bertiniete, pierwszemu Prezydentowi Królewskiego Sądu, któremu miał 107 głosów. Kandydatem Ministerjalnym był Hrabia Wall, Prezydent Kollegium wyborczego, a Kandydatem przeciw-opozycyi P. Manroy. W obwodzie Kollegium w Cognac (w Departamencie Charenty) obrano P. Heimy, Prezydenta Kollegium.

Na pogłoskę w Marsylii, że w Kadyzie wybuchła żółta gorączka, nakazano iezore d. 27. Lipca 15dniowąkwartanę. Tymczasem dowiedziano się z pewnością, że ta ostrażność była niepotrzebną, ponieważ nie podobnego nie zawiło się w Kadyzie.

Fregata Rosyyska Praworina (Ręce), co niedawno zawinęła do Brestu, poptynęła daley d. 7. Sierpnia.

Dziennik Paryzki, na zarzut pism opozycyjnych, że przez ostatnią odmianę Ministrów nie nie odmieniono, bardzo krótko odpowiada: »Tem lepiej. Ktożby chciał coś od-

mieniać w systemacie istniejącym od wojny Hiszpańskiéy? Tylko wyl a to było dosyć ostrzedź się, aby pozostała na tém miejscu, z którego bylibyście ją chętnie oddalili.«

Zjednoczone Niderlandy.

Król wydał pod d. 14. Sierpnia następującą uchwałę:

»Art. 1. Wszystkie towary, które po 14. t. m. po za porty połączonych Królestw W. Brytanii, na okrętach pod banderą Angielską prowadzone będą, uważane być mają tymczasem ze względu oła wschodowego tak, iak by na okrętach narodowych prowadzone były. To tymczasowe rozporządzenie uważane zostanie za stanowcze dopiero po podpisaniu zaprojektowaney ugody handlowéy.«

»Art. 2. Rozporządzenie równe nie rozciąga się na towary, których wprowadzanie pod taką banderą dopuszcza powszechna ustawa, czyli taryfa oła wschodowego, wychodowego i przewozowego.

Znany Robert Wilson przybył z Anglii na Amszterdam do Hagi, iadąc do Akwizgranu.

Niemcy.

Król Jmó Bawarski przybył do Berchtesgaden d. 18. z. m. wieczorem, a Królowa w towarzystwie Xięcia Karola, Królewicowskiej Mości, d. 19go w wieczor. Dnia 20go Królestwo popłynęli na jezioro Königssee, aby obecniemi byli wielkiemu polowaniu na iednym końcu jeziora przysposobionemu.

Prusy.

— Z Berlina d. 24. Sierpnia. —

Odebraliśmy wiadomość, że Król Jegomość wraz z Jey Królewicowską Jmcią Xiężniczką Karoliną stanął d. 18. t. m. w Dobberan, gdzie od W. Xięcia Meklenburgskiego iak nauptemiey przyjętym został. Odwiedził potem Król owdowiają W. Xiężnę, także Xiężniczkę Maryią i Xięstwo Cambridge. Dnia tegoż o godzinie 9 wieczorem doszła przyjemna wiadomość, że liniowy okręt Rosyyski zarzucił kotwie pod Kirohdorf-Wustrof, o 4 mile od Rostoku, gdzie JCesarzowicowska Mość W. Xiężę Mikolaj wraz z dostojną małżonką swoją na ląd wysiąść postanowili, skoro wiatr i czyste powietrze, dalszey żegludze przeszkadzające, ustną. — Polkownik Kawelni, Adjutant JCesarzowic. Mości W. Xięcia, wystany z wiadomością o zbliżaniu się okrętu liniowego, nie mógł inaczey dostać się na ląd, iak

pieszo przebrnąwszy wodę, bo statek o kilkaset kroków na mieliznach zostawić był zmuszonym. Dopiero dnia 19. nocht wiatr i morze się uspokoiło, a wtenczas dopiero można było zoczyć z okolicznego przy Dobberan wzdłuża okręt z rozpiętymi pływający żegłami, który przybył pod Warnemünde, gdzie dopiero nazajutrz rano o godzinie 10 wylądowanie nastąpiło. Już o godz. 8 pojechał Król z rodziną swą na rzeczony miejsce, i właśnie w chwili, gdy wysiadł z pojazdu dały się słyszeć działa okrętowe na znak wylądowania. O 3 kwadransie na 11 przybyła oświecona para wśród radośnych okrzyków ludu licznie zebranego do portu Warnemünde, gdzie na nią Najjaśniejszy Ojciec z niecierpliwością oczekiwał. Dostojni podróżni są w iak najlepszym zdrowiu, zwykły nawet nie doznali morskiej słabości, pomimo spóźnioney dla przeciwnych wiatrów żeglugi. — Zaraz po przywitaniu się powrócił Król z całą rodziną do Dobberan, gdzie jeszcze parę dni zabawie postanowił. — Dnia 26. spodziewany z powrotem do Stolicy.

Sławnemu filologowi, Rady nadwornemu Schütz w Halli, gdzie iako nauczyciel wymowy d. 3. z. m. w dzień narodzin Króla, w sali akademiozney miał iak zwyczaj, Mowę w języku łacińskim i młodzież do porządku i spokoju dobitnie upominał, powybiłszy okna tego samego wieczora; Rząd przeznaczył 500 talarów temu, co sprawcę odkryje.

Szwecyia i Norwegiia.

Królestwo powrócili znowu d. 12. z. m. po Sztokholm. Zaraz po ich przybyciu Rząd dotąd trwający, rozwiązany został.

Dnia 9. Sierpnia Następca Tronu, Wice-Król Norweskki, udał się w uroczystym orszaku i towarzystwie Członków Rządu Norweskkiego, tudzież wszystkich Władz i Urzędów do radney sali Seymu Norweskkiego, gdzie posiedzenia stósowną Mową zamknął. Po zamknięciu Seymu Norweskkiego w d. 9. z. m. Jego Królewic. Mość Następca Tronu z dostojną Matronką, wyiechali d. 12. do dóbr należących Koronie, o ćwierć mili od Krystyanii, gdzie nieiaki czas przepędzą.

Podług nowey ustawy cell w Szwecyi podwyższono cło od wódki, rumu, maki ieczmienney i owsianey, kawy, mięsa, ziemnia-

ków, wina, tytanio, lnu i t. d.; od plótka zaś znizono.

Okręt ku końcu Kwietnia r. b. z Anglii do Tön'sberg przybyły, zawiózł sobą tamże (do Norwegii) ospę ożłowieczą, która się teraz dalej w teyże okolicy rozszerzyła. Użyto iak najdzielniejszych środków dla przeszkodzenia szerzeniu się tey choroby.

R o s s y i a.

Korrespondent Hamburgski zawiera następujące wiadomości z Petersburga z d. 7. z. m.: »Odiad Cesarza do południowych prowincy nad Wołgą, iakoto: do Kazanu, Saratowa, Astrachanu, Orenboga i t. d. nastąpi w końcu b. m. Z końcem Października ma tu nazad powrócić. — Przedwczora W. Xięzę Mikołaj z dostojną Matronką wyiechał z Kronsztadu do Dobberan.

N. Cesarz Jegomość z powodu zwiedzenia osad wojskowych w Krasnémiele, wydał Rozkaz dzienny pod d. 24. Lipca, gdzie wyraża szczególne upodobanie z dostrzeżonę pilności osadników i ich niemienników w uprawie roli i stawianiu domów mieszkalnych, niemiennę z dobrej postawy wojska, które przy wszystkich pracach zdrowo wygląda i dobrze ubrane; przypisując wszakże cały postęp w urzędzeniu i porządku niezmordowanym usiłowaniam naczelnego Dowódcy, Jenerala Hrab. Arakce zeje wa, któremu za to wynurza w szczególności Swoię wdzięczność. Tego samego zaszczytu doznali wszyscy inni naczelnicy osad wojskowych.

Właściciele hamerni miedzi płacić teraz mają 3/100 Rządowi, wszakże dla ulgi dopiero w rok po uzyskaniu miedzi. Dotąd pobierał Rząd od miedzi tylko 300,000 rubli rocznego dochodu.

P. Popow, iako Sekretarz towarzystwa człtelobuńego, uwolniony został na własne żądanie.

Posel Duński, Jenerał Porucznik Hrabia Blome, iedzie na kilka dni za pozwoleniem do Kopenhagi.

W Czerwen zawinęto do Rygi 149 okrętów, a odpłynęto 159. Od otworcia żegłogó aż do d. 12. Lipca, zawinęto tamże 520, a odpłynęto 399 okrętów.

(Do tego Numeru Gazety iest Rozmaitości Numer XXXVI. dołączony.)